

Sygn. akt I C 1059/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Justyna Szczyrba

Protokolant: Agnieszka Zabagło

na rozprawie po rozpoznaniu w dniu 24.10.2013 r. w Zgorzelcu sprawy

z powództwa: **M. W. i J. W.**

przeciwko: **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. solidarnie na rzecz powodów M. W. i J. W. kwotę 27.698,86 zł (dwadzieścia siedem tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt osiem 86/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2010 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę 5.788,94 zł (pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt osiem 94/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 813 zł (osiemset trzysta złotych) tytułem brakującej opłaty od pozwu.

Sygn. akt I C 1059/12

UZASADNIENIE

Powodowie M. W. i J. W. wniesli o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 12.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26.09.2010 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu żądania podali, że na skutek powodzi z dnia 7.08.2010 r. uszkodzeniu uległ ich lokal mieszkalny położony w B., przy ul. (...). Nieruchomość objęta była ubezpieczeniem na podstawie umowy zawartej z pozwanym w dniu 14.12.2009 r. W trakcie postępowania likwidacyjnego pozwany odmówił wypłaty odszkodowania powołując się na § 16 ust. 1 pkt 7 owu, zgodnie z którym ubezpieczony jest obowiązany pozostawić stan faktyczny spowodowany zdarzeniem do czasu przybycia przedstawiciela A. w celu ustalenia okoliczności i rozmiaru szkody, nie dłużej niż 7 dni od dnia zawiadomienia A. o powstaniu szkody. Powodowie podnieśli, że nie dopuścili się zawinienia lub niedbalstwa w nieterminowym zgłoszeniu szkody. W oparciu o kosztorys prac remontowych sporządzony przez W. P. oszacowali wartość prac remontowych niezbędnych do przywrócenia budynku do stanu sprzed powodzi na kwotę 40.956,30 zł, ale pierwotnie powództwo ograniczyli do kwoty 12.000 zł i dopiero pismem z dnia 19.07.2013 r. (k. 188) rozszerzyli żądanie pozwu do kwoty 28.259 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26.09.2010 r. do dnia zapłaty.

Pozwany w odpowiedzi na pozew (k. 53 - 55) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Przyznał, że strony łączyła umowa ubezpieczenia budynku prywatnego "(...)", ale odmówił wypłaty odszkodowania, wskazując że w przypadku wystąpienia szkody ubezpieczony jest obowiązany powiadomić go o szkodzie, najpóźniej w terminie 3 dni roboczych, a powodowie zrobili to 19 dni po zdarzeniu i przed zgłoszeniem szkody rozpoczęli remont pomieszczeń. Zarzucił, iż powodowie w żaden sposób nie potwierdzili stanu faktycznego i zakresu powstałej szkody, w szczególności nie wykonali dokumentacji fotograficznej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. W. i J. W. są właścicielami lokalu mieszkalnego położonego w B., przy ul. (...) wraz z udziałem w wysokości 50/100 w nieruchomości wspólnej, dla którego Sąd Rejonowy w Zgorzelcu prowadzi księgę wieczystą (...). Jest to lokal mieszkalny, położony na piętrze budynku mieszkalnego, dwurodzinnego, dwukondygnacyjnego, podpiwniczego, zrealizowanego w technologii tradycyjnej około 1933 r. i po remoncie generalnym w 2000 r. Garaż jest budynkiem wolnostojącym, zrealizowanym w 1982 r. w technologii tradycyjnej, ma ściany murowane z materiałów ceramicznych, stropodach płaski o konstrukcji drewnianej, pokryty papą. (odpis z księgi wieczystej k. 8 - 16, opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa lądowego K. L. k. 113 i 116)

Strony w dniu 14.12.2009 r. zawarły umowę ubezpieczenia budynków i lokali prywatnych Pod własnym dachem, potwierdzoną polisą nr (...). Jako przedmiot ubezpieczenia wskazano budynek mieszkalny ubezpieczony według wartości odtworzeniowej do sumy ubezpieczenia 300.000 zł i garaż - do sumy ubezpieczenia 30.000 zł. Umowa została zawarta na okres od 10.12.2009 r. do 09.12.2010 r. Integralną część umowy stanowiły: wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia nr (...) i ogólne warunki ubezpieczenia budynków i lokali prywatnych Pod własnym dachem zatwierdzone uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 11.07.2007 r. wraz z aneksem nr (...) zatwierdzonym uchwałą Zarządu T. A. Polska nr (...) z dnia 06.12.2007 r. oraz aneksem nr (...) zatwierdzonym uchwałą zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 24.07.2008 r. Stan techniczny budynku w dacie ubezpieczenia był bardzo dobry. (polisa k. 19, wniosek o zawarcie umowy k. 17,18)

W dniu 7.08.2010 r. (sobota) w B. miała miejsce powódź, w wyniku której uszkodzeniu uległy pomieszczenia piwniczne w lokalu mieszkalnym i garaż należący do powodów. (okoliczność bezsporna) Powód na dwa dni przed powodzią rozpoczął remont w piwnicy. W dniu powodzi wewnątrz piwnicy były zamontowane dwie pary nowych ościeżnic, ale drzwi nie były wówczas założone. (zeznania świadków H. W. k.90 i N. P. k.91, przesłuchanie powoda k. 100) Poziom zalania wyniósł 1,40 m n.p.p. w pomieszczeniach piwnicznych i 0,50 m n.p.p. w garażu. W wyniku działania powodzi zalaniu uległy: ściany piwnic (1,40 m n.p.p. + 0,40 m podciąganie kapilarne wody), posadzki parteru z podłogami podposadzkowymi oraz podłożem gruntowym, tynki ścienne piwnic, powłoki malarskie piwnic i stolarka okienna (2 sztuki). Natomiast w garażu została zalana posadzka na całej powierzchni pomieszczenia, tynki wewnętrzne i okładziny ścian do wysokości 1,00 m n.p.p., stolarka drzwiowa wewnętrzna i wrota garażowe. Woda zalegała przez około 6 godzin. Poziom namułu wynosił około 40 cm i przez dwa dni był usuwany przez powoda, jego syna i zięcia. (opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa lądowego K. L. k. 114, zeznania świadka W. P. k. 90, H. W. k.90 i N. P. k.91, przesłuchanie powoda k. 100)

Wysokość szkody w nieruchomości powodów położonej w B. przy ul. (...) wyniosła na poziomie średnich cen rynkowych III kwartału 2010 r. (...) Promocja dla województwa (...) według kalkulacji wartości odtworzeniowej 27.698,86 zł brutto. (opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa lądowego K. L. wraz z kosztorysem i opinią uzupełniającą k.111 - 131, 152 - 162, wyjaśnienia biegłego złożone na rozprawie 16.07.2013 r. k. 186).

W dniu 9.08.2010 r. powodowie wyjechali na okres 10 dni, na wcześniej zaplanowany i opłacony urlop nad morze. W dacie powodzi nie myśleli o tym, żeby zgłosić szkodę do ubezpieczyciela. (zeznania świadków H. W. k.90 i N. P. k.91, przesłuchanie powoda k. 100) Powód w dniu 26.08.2010 r. zgłosił szkodę pozwanemu, który w dniu 30.08.2010 r. dokonał oględzin zniszczeń, sporządzając protokół szkody. Powód przedłożył pozwanemu fakturę VAT nr (...) z dnia 3.09.2010 r. na kwotę 3.999,67 zł brutto za prace remontowe w pomieszczeniu oraz kosztorys Przedsiębiorstwa (...) w B. dotyczący remontu zalanego węzła cieplnego znajdującego się w piwnicy na kwotę 4.575,34 zł. (akta

szkody pozwanego w zapisie CD nr 241 - (...) k.56, protokół szkody k. 26, 27, kosztorys k. 28) Pozwany w dniu 2.09.2010 r. odmówił wypłaty odszkodowania, powołując się na § 16 ust. 1 pkt 7 owu z uwagi na to, iż powodowie dokonali zgłoszenia szkody 19 dni po zdarzeniu i rozpoczęli remont budynku przed oględzinami miejsca szkody przez przedstawiciela A.. Swoje stanowisko podtrzymał w piśmie z dnia 8.10.2010 r. (pisma pozwanego z dnia k. 31 i 33)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie: dokumentów, akt szkodowych pozwanego nr 241 - (...), opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa lądowego K. L., zeznań świadków: H. W., N. P. i W. P. oraz przesłuchania powoda. Sąd uznał opinię biegłego sądowego z zakresu budownictwa lądowego K. L. za rzetelną, wiarygodną i logiczną i przyjął ją za podstawę swoich ustaleń. Biegły w opinii uzupełniającej, a następnie na rozprawie w dniu 16.07.2013 r. w sposób szczegółowy, rzeczowy i przekonywujący ustosunkował się do zarzutów zgłoszonych przez pozwanego do opinii, dokonując częściowej korekty kosztorysu. Wbrew twierdzeniom pozwanego - wyjaśnienia biegłego miały charakter katagoryczny. Zarzut pozwanego, iż biegły nieprawidłowo oszacował rozmiar zakwalifikowany do odbicia tynków zewnętrznych z zaprawy, jak i obszar przeznaczony do gruntowania podłoża, zawyżając je ponad obmiar wynikający z faktury VAT nr (...) tj. 33 m² należało uznać za bezpodstawny, gdyż biegły nie dokonywał weryfikacji tego rachunku i nie odnosił się do

zakresu robót wykonanych przez powodów, ale sporządził kosztorys prac niezbędnych do usunięcia szkody. Bezzasadny był zarzut zawyżenia wysokości namułu i szlamu osadzonego w piwnicy i w garażu, gdyż biegły zasadnie przyjął go w granicach od 10 - 25 cm jako przeciętne nawarstwienie, zwłaszcza że powód zeznał, że wynosił on około 40 cm. Sądowi z urzędu wiadomo jest, iż w analogicznych sprawach związanych z odszkodowaniem za skutki powodzi, wskazany pomiar namułu i szlamu był taki sam, a więc należało przyznać biegłemu rację. Nie można również podzielić zarzutu pozwanego, co do przyjętej przez biegłego metody osuszania osuszaczami kondensacyjnymi w połączeniu z osuszaniem posadzek przy użyciu suszarek absorpcyjnych poprzez odwierty w posadzkach, gdyż biegły racjonalnie wyjaśnił, że alternatywą do przyjętej metodologii byłoby osuszanie pomieszczeń wraz ze skuciem posadzek cementowych, izolacji cieplnych i przeciwwilgociowych z wymianą podłoża gruntowego, co wiązałoby się z większą pracochłonnością i znacznie wyższymi kosztami. Biegły uzasadnił też konieczność przeprowadzenia prac związanych z odgrzybianiem ścian i stropów, uznając iż dezynfekcja nie jest wystarczającym rozwiązaniem. Odnosnie dwukrotnego malowania zalanych ścian to logiczne było, aby prace malarskie były wykonane na całej powierzchni uszkodzonych ścian, a nie tylko do poziomu zalania i podciągania wody, gdyż wynika to z konieczności kolorystycznego ujednolicenia malowanych ścian. Zabezpieczenie okien kratką nie zabezpieczyło ich przed zalaniem powodziowym, zwłaszcza że woda zalegała przez około 6 godzin, a zatem konieczna była wymiana okien. Zasadnym było natomiast odliczenie od wartości materiałów - kosztów drzwi wewnętrznych tj. 486,40 zł (k.163), powiększonych o koszt zakupu 7,7 %, czyli 37,45 zł i podatek 7 % VAT 36,67 zł, czyli łącznie 560,52 zł, gdyż zarówno powód, jak i świadkowie zeznali, że w dacie powodzi w pomieszczeniach piwnicznych nie były zamontowane drzwi, a jedynie ościeżnice, które na skutek zalania wodą uległy wypaczeniu. Mając powyższe na uwadze - Sąd uznał opinię biegłego za jasną i zupełną i oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego jako zbędny i sprzeczny z ekonomią procesową.

Sąd, zważył, co następuje:

Powództwo jako uzasadnione, co do zasady należało uwzględnić, oddając jedynie co do kwoty 560,14 zł.

Podstawę materialną roszczenia powodów stanowił art. 471 k.c., zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Odpowiedzialność pozwanego wynika z art. 805 § 1 kc, zgodnie z którym ubezpieczyciel zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia

przewidzianego w umowie wypadku.

Pozwany kwestionował swoją odpowiedzialność i przedmiotem sporu było również ustalenie wysokości odszkodowania, niemniej jednak zarzuty pozwanego były bezpodstawne.

Pozwany przyznał, iż strony łączyła umowa ubezpieczenia, ale odmówił wypłaty odszkodowania z uwagi na naruszenie przez powodów obowiązku wynikającego z ogólnych warunków ubezpieczenia.

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 2 i 7 oraz ust. 2 ogólnych warunków ubezpieczenia (k.80) - w przypadku wystąpienia szkody ubezpieczony obowiązany jest powiadomić o szkodzie A. najpóźniej w terminie 3 dni roboczych od powstania szkody i pozostawić bez zmian stan faktyczny spowodowany zdarzeniem ubezpieczeniowym lub innym zdarzeniem objętym ubezpieczeniem do czasu przybycia przedstawiciela A. w celu ustalenia okoliczności szkody, nie dłużej jednak niż 7 dni od dnia zawiadomienia A. o powstaniu szkody, chyba że konieczne jest zabezpieczenie budynku/lokalu przed powiększeniem się szkody. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa powyższych obowiązków - A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło A. ustalenie okoliczności i skutków szkody.

Przede wszystkim należy podkreślić, iż powodom nie można przypisać winy umyślnej ani rażącego niedbalstwa z tego tylko względu, iż dokonali zgłoszenia szkody po 19 dniach od powodzi. Niewątpliwie nieterminowe zgłoszenie szkody można uznać za usprawiedliwione, gdyż powodowie byli zaskoczeni wystąpieniem szkody, a następnie przez okres 10 dni przebywali poza miejscem zamieszkania, co wpłynęło na to, że zapomnieli zgłosić szkodę bezpośrednio po zdarzeniu. Nie można ich obciążać negatywnymi konsekwencjami przeprowadzania remontu jeszcze przed dokonaniem oględzin przez likwidatora, ponieważ remont pomieszczeń piwnicznych rozpoczął się jeszcze przed powodzią. Tym samym trudno postawić powodom zarzut umyślnego utrudnienia ustalenia zakresu i rodzaju szkody. Zachowania powodów nie można też zakwalifikować jako rażące niedbalstwo, a tylko to dawałoby podstawy do zmniejszenia odszkodowania. Ponadto jak słusznie podkreślili powodowie taka sytuacja w żadnym razie nie dawała podstaw do zastosowania sankcji w postaci odmowy wypłaty odszkodowania, a jedynie do ewentualnego jego zmniejszenia. (§ 16 ust. 2 owu i art. 818 kc). Fakt wystąpienia powodzi w sierpniu 2010 r. w B. był okolicznością powszechnie znaną, a dokonując oględzin nieruchomości nawet w dniu 30.08.2010 r. pozwany miał możliwość ustalenia zakresu tej szkody z uwzględnieniem związku przyczynowo - skutkowego, co powodowie wykazali w niniejszym

postępowaniu poprzez zeznania świadków i opinię biegłego.

Wysokość szkody stosownie do § 18 ust. 1 i 11 ogólnych warunków ubezpieczenia (k. 81, 82) została ustalona według wartości odtworzeniowej na podstawie: kosztorysu opracowanego zgodnie z zasadami kalkulacji kosztów naprawy stosowanymi w budownictwie - przy ustaleniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, przy czym przez zasady kalkulacji i ustalania cen w budownictwie rozumie się "Środowiskowe metody kosztorysowania robót budowlanych" wydane przez wyspecjalizowane jednostki w zakresie budownictwa.

Wysokość odszkodowania Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu budownictwa lądowego i infrastruktury budowlanej szkód górniczych K. L. i kosztorys przedłożony do opinii (po odliczeniu od niego kosztów brutto materiału na drzwi piwniczne) - czyli w wysokości 27.698,86 zł. Podstawy ustalenia odszkodowania nie stanowiła natomiast faktura VAT nr (...) z dnia 3.09.2010 r., gdyż nie odzwierciedlała ona pełnego zakresu prac niezbędnego do przywrócenia nieruchomości do stanu sprzed powodzi. Należy zwrócić uwagę, że nawet w dacie dokonywania oględzin nieruchomości przez biegłego w dniu 15.01.2013 r. na fotografiach dołączonych do opinii (k.118) były widoczne odparzenia tynków ściennych, a zatem niewątpliwie prace remontowe przeprowadzone przez powoda były niewystarczające do definitywnego usunięcia skutków zalania.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie, a gdyby wyjaśnienie w tym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. (§ 17 ust. 4 owu, art. 817 kc). Pozwany miał możliwość wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie, a zatem o odsetkach należało orzec, zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, gdyż powodowie w 98 % ostali się przy swoim żądaniu. Na koszty procesu poniesione przez nich składa się: opłata od pozwu 600 zł, koszty zastępstwa procesowego 2.400 zł, zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz koszty wynagrodzenia biegłego w wysokości 2.771,94 zł (k. 133 i

169) czyli łącznie 5.788,94 zł. Z uwagi na to, iż nie została uiszczona brakująca opłata od rozszerzonego powództwa w wysokości 813 zł, kwotę tę należało pobrać od pozwanego stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec, jak w sentencji wyroku.